

oda'dan haberler

"CUMHURİYETTEN GÜNÜMÜZE,, TEKNİK KONGRESİ YAPILDI

TMMOB tarafından düzenlenen ve Birliğe bağlı 18 meslek odası tarafından desteklenen "Cumhuriyetten Günümüze" Teknik Kongresi 16-20 Kasım 1981 tarihleri arasında yapıldı.

Kongrede, TMMOB Başkam Bülent Tanık aşağıdaki açış konuşmasını yaptı:

"Cumhuriyetten Günümüze Teknik Kongresi TMMOB'nin bu güne kadar söylediklerinin, yaptığı çalışmaların, sektörel sorunlara bakışın bir gözden geçirilmesi olduğu kadar, Türkiye'deki mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin de irdelendiği bir kongre olacaktır.

Bu günden başlayarak 5 gün sürecek olan kongremizde;

Kentleşme, yapılaşma ve çevre, Maden, sanayi, enerji, ulaşım, Tarım ve ormancılık ve mimarlık-mühendislik konuları uzmanları tarafından ele alınarak incelenecek ve yapılan tartışmalarla bu konulardaki görüş, düşünce ve öneriler zenginleştirilecek, kamuoyunun ve ilgililerin bilgisine sunulacaktır.

Bugün ülkemizde, yıllardır içinde bulunan sıkıntılı durumun sonuçları her alanda açıkça yaşanmakta ve görülmek-

tedir. Sanayileşmemizin, tarım ve ormancılığımızın, madencilüğümüzün, kentleşmemizin ve enerjimizin yaşamakta olduğu sıkıntılar, geçmişte bu sorunları ele alış ve bakış açılarından kaynaklanmıştır. Yukarıda saydığımız alanların her birinde TMMOB üyesi binlerce mühendis ve mimar görev yapmakta kendi alanlarında bu sorunları yakından görmekte ve yaşamakta ve bu sorunlardan kurtulmanın yollarını örgütleri TMMOB ile birlikte yılmadan, bıkmadan aramakta ve savunmaktadır.

Kurulduğu günden bu yana giderek daha güçlü ve bilinçli bir şekilde ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan TMMOB'nin bu kongrede de görevlerini eksiksiz olarak yerine getireceği açıktır. Bu kongre nedeniyle; TMMOB'nin görevleri ve yaptıkları konusuna biraz daha açıklık getirmeyi kaçınılmaz bir görev saymaktayım.

TMMOB'nin varlığına ilişkin çeşitli sorunların gündeme geldiği şu sırada, gerek mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin ve gerekse mimar ve mühendis örgütlemelerinin gözden geçirilmesinin ve kamuoyunun bilgisine açılmasının önemi açıktır. En az o kadar önemli olan bir başka konu ise bu faa-

liyet içerisinde doğrudan yer alanların kendi çalışma alanlarına, kendi çalışma anlayış ve perspektiflerine yön verecek ciddi bir sorgulama gereğini duymalarıdır. Bu kongre ve bundan sonraki, B.rhk faaliyetlerinin bu gereksinimlere cevap verecek çeşitli sorunlar, sorun, yöneltici bir gayretin ürünü olacaktır. Pim sevinole pörmekteviz gını sevinçle görmekteyiz.

Kongre içinde çok daha ayrıntıda ve değerli görüşlerin sunulacağı, bilmece ra&men Cumhuriyet döneminde ine idamen ouiiimnyei uuietiniue mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin ve bu faaliyetlere ilişkin örgütsel ve hukuksal çalışmaların kısa bir değerlendirilmesini yapmayı, TMMOB'yi de kısaca anlatmayı yararlı bulmaktayım.

Türkiye'de mühendislik ve mimarlıkla ilgili ilk yasal düzenleme Cumhuriyet döneminde- 1927'de ç.kanlan mühendislik ve mimarlıkla ilgili yasa ile başlar. Henüz çok az sayıda fen adamına sahip Türkiye Cumhuriyetinin savaşın ardından kendini toparladığı yıllarda ortaya çıkan bu yasa 1938 yılında çıkarılan ikinci bir yasa ile eksikleri giderilmeye çalışılmış ve mesleğin icrasında gerekli eğitimin alınıp alınmadığının denetiminin yapılması amaçlanmıştır. 1950li yıllarda ise dışarı açılan ülke ekonomisi ile yabancı sermaye ve ithal teknolojinin gereksinim duyduğu mühendislik hizmetinin yarattığı ivme göze çarpar. 1951 yılında meclis komisyonlarına gelen Odalar Kanunu, üzerinde iki yıl süren tartışmalar sonucu 1953'de meclise sunulmuş ve 1954 yılında kabul edilmiştir. Türk Yüksek Mühendisler Birliği, Türk Yüksek Mimarlar Birliği ve Türk Mühendisleri Birliği gibi Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş bulunan derneklerin varlığı ve yetersizliği, gerekçesinde belirlenen kuruluş kanunu, şunları amaçlamaktadır:

Bilindiği gibi teknik, sosyal ekonomide, mühim rol oynamakta ve zamanımızda insanların pek çok ihtiyaçları teknik sayesinde temin edilebilmektedir. Sosyal hayata iyi bir katkı veren teknik ve ekonomik faaliyetlerde muhtemelen branşlara mensup mühendislerin

ve mimarların ihtisasları dahilinde ve meslek prensiplerine uygun olarak çalışmalarını ve işbirliği yapmaları memleket menfaati icabıdır. İleri memleketlerde bu mevzulardaki büyük problemler, teknik elemanların geniş ölçüde fikri ve bedeni işbirliği ile halledilmekte ve programlaşmaktadır. Buna karşın, memleketimizde bu meslek adamları arasında işbirliğine ehemmiyet verilmeyen hallerde milli servetler bilgisiz ellerde heder olur.

Türkiye'de tekniğin devamlı olarak inkişafının sağlanması ve bu suretle memleketin imar ve bayındırlık işlerinde teknikten azami bir şekilde faydalanma imkanlarının elde edilmesi gayesiyle, mühendislerin ve mimarların teşkil edilerek «andırılma» bu tasarının esasını teşkil eder.

Gerekçede böyle bir örgütlenmeden beklenen yararlar arasında şunlar da yer almaktadır:

1- Tekniğin gelişmesi kadar önem verilen memleket ihtiyacına ve karakterine göre teknik işlere katkı verilmesi.

Bu cemiyetlerden memleketin teknik ilerletilmesi ve planlaşma organı olarak faydalanılması.

Mesleki ahlakın teessüsünün ve yükseltilmesinin sağlanması ve kötü niyetli iktidarsız teknik elemanlara cemiyet tarafından inzibati cezalar tatbiki suretiyle iyi iş görülmesinin temin edilmesidir.

Muhtelif kademelerdeki teknik elemanlar arasında kuvvetli bağlar ile birleşmelerinin sağlanması ve mesleki faaliyetlerini her kademe için çalışan işçi ve teknik elemanların vasıflarının iyileştirilmesidir. Ayrıca, mesleğin daha yüksek kademelere yükseltilmesi için gerekli hazırlıkların yapılmasıdır.

İşte bu gerekçelerle kurulan TMMOB, 1954 yılında "İhtisas dalında faaliyet gösteren Elektrik, Gemi, Harita, İnşaat, Kimya, Maden, Makina, Mimar, Orman, Ziraat Mühendisleri Odalarından oluşturulmuştur. 1955 yılı nisan ayında yapılan genel kurulda 6822 üyeye sahip olduğu tespit edilen TMMOB, 1960

yılında yapılan VII. Genel Kurulunda Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odasını da kurarak ihtisas kollarını 11'e çıkartmıştır.

Kuruluşunun 10. yılında TMMOB, bu ihtisas kolunda 65 mühendis bünyesinde toplam bulunuyordu. 1954 yılında 1303 mühendislik mesleği olan bu mühendislerin 1297'si yurt dışından gelen öğrencilerdir. 1954 yılında 1303 mühendislik mesleği olan bu mühendislerin 1297'si yurt dışından gelen öğrencilerdir. 1954 yılında 1303 mühendislik mesleği olan bu mühendislerin 1297'si yurt dışından gelen öğrencilerdir.

Sevdiğim Planlama Mimar ve Mühendislerin Odasını Kurulmuş Çabaları, Petrol Mühendislerinin, Metalürji Mühendislerinin, Jeolojik Mühendislerin, Meteoroloji Mühendisleri ve Mimarların İhtisas Odası kurması izlemektedir.

1980 yılı, kayıtlarına göre Türkiye'de Odalara kayıtlı olarak faaliyet gösteren 100.000'i aşkın mühendis ve mimar bulunmaktadır. Halen kurulmuş bulunan 18 ihtisas kolunun yanında Odalarımız, Bilgisayar Mühendisliği, Atom Mühendisliği, Matematik Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği gibi hızla gelişen ihtisas kollarını denetlemek görevini de yükümlenmiştir.

Türkiye'de ve yurt dışında yetişen mühendis ve mimarların ihtisas kollarındaki bu artış yanında sayılarında ve iş olanaklarındaki göreceli azalma sanayinin teknolojinin ve eğitim planlarının uyumsuzluğu sonucu mühendisleraleyle oldukça olumsuz gelişmelere yol açmıştır. 1970'lere girilirken mühendislerin 657 sayılı personel kanunu kapsamına alınması, 1970'ler başında artık bir kitle mesleği olan mühendis ve mimarların örgütü olan TMMOB'nin denetimini teklif eden tasarılar bu dönemin tanıtıcı ölçüleridir.

Artık mühendisler ve mimarlar "statü" ve "değer" kaybeden bir toplumdur. 1970li yılların sonuna kadar haklarının devlet tarafından istihdam edilmesini ve TMMOB örgütlenmesinin sağ-

liplenilmesi açısından bu kesimin taşı-
(lığı dinamikleri görmekteyiz. Ancak
1960 sonrasında h.zlanan devlet dışın-
da çalışma, gerek personel yasasına
bağlı olmak, gerekse daha sonra uygu-
lanan ücret politikaları ile alabildiğine
hızlanmış, bu gün mühendislik-mimar-
lık piyasası okuldan ve memuriyetten
çıkan bir yığın işsiz yer aldığı bir
"serbest" piyasa haline almıştır. 1980
yılından sonra özel çalışan mühendis
ve mimarların TMMOB nin mesleki de-
netim faaliyetlerinin önemine yönel-
meleri bunun ifadesi olsa gerek. "

TMMOB mühendislerin yaygın bir ör-
«ütlülük çerçevesinde kendi faaliyetle-
rini denetleme çabalarına elverir bir
konumdadır. Temsilciliklerden başla-
yan seçimli yönetim oluşumu, şubeler-
le birlikte 300'ü aşkın bir yönetim toplu-
ğunun her yıl görev yapmasını sağ-
lamaktadır. Yüzde 99'u amatör bir gö-
rev olarak sürdürülen bu yönetim çalış-
maları her yıl 1000'i aşkın delegenin
çağrılı olduğu TMMOB genel kurulla-
nında 18 ihtisas kolunun eşit olarak
temsil edildiği ve 18 esil ve 36 yedek
yöneticiden oluşan TMMOB yönetim
kurulunu seçerek yönetimin belirlen-
mesinde ve ana kararların alınmasında
görev yapmaktadır. TMMOB yönetim
kurulları, esasen genel kurulların belir-

lediği ve onayladığı faaliyetleri yıl için-
de yürütmekle yükümlüdür. Aynı şeyi
Oda faaliyetleri için de söylemek ge-
reklidir. Onur ve denetleme kurullarını
reklam. unur ve aeneueme Kurullarını
da bu yönetim kadrosuna katarsak
500'e yakın bir mühendis topluluğunun
her yıl birlik ve odaları çalıştırdı-
ğın söyleyebiliriz.
Bu gün TMMOB nin yaptığı işleri söy-

1. Mühendislik ve mimarlık eğitimi için öneriler hazırlamak, sayılarını saptamak ve bunları DPT, İİBK ve DİE gibi kuruluşlara istenildikçe iletmek.
2. 6830 sayılı istimlak kanunu gereği, her yıl valiliklere ehliyak listeleri gön-
3. Mahkemelerin bilirkişi, hakem ve eksper istemlerini yerine getirmek.
4. Gümrüklerde tanımı yapılması zo-

runlu ithal mal/eme ile ilgili rapor dü-
/enlemek.

çalışma ana kahl-
mak görüş Hetmek .
6- T ÜBİTAK' m dan İşma kurulu na üye
seçmek ve gönderrnek
? , M p M genel kurulu " deleg e lerini seç v
mek ve göndermek.

». DPT özel ihtisas komisyonlarına ka-
tılmak.

du. na
**** ^ " ^ "

10- Meslek bürolar,, laboratuvarlar,
denetlemek ve yetkili kamu kuruluşla-
n ile işbirliği yaparak hizmetin iyileşti-
rj) mesine çalışmakı yeterlik belgeleri
düzenlemek
n.' 269 sayılı ve benzeri yasalar gere-
gi olarak; sorumlu müdür bulundurul-
mas. için çalışma yapmak ve kuruluş-
lara yardımcı olmak.

12. İhraç malları için ya da kamu alım-
ları için belgeleme çalışmaları yapmak.

13. CO.P.I.S.E.E. (Balkan ülkeleri Mü-
hendis ve Mimarları Sürekli Konferan-
sı), (Bulgaristan, Yunanistan, Yugosl-
lavya, Romanya, Türkiye, Kıbrıs) üye-
ligi.

14. Avrupa Mühendisler Birliği fahri
üyeliği.

TMMOB ve Oda lar a yönetim kad-
rını, ÇOK çeşitli alanlara yayılmış
ve ineamatör katılımlı esaslan komj ?
von oahsmaları ile gerçekleştirdikleri
S i t i S o İ
T , rapor, der-
g) kon f erans ve k on gre sonuçları, tek-
njk yaym) ar ye kitaplann bir kısmım
bu gün sergilemeye çalışacağız. Lokal-
deki yay m sergisi > yayın sat) ş merkezi
've bu hafta açacağız TMMOB kütüp-
hanesi bu çalışmaların ürünüdür.

TMMOB bu kongre süresince de ortaya
Çıkacağını şimdiden görebildiğimiz,
he P si bir bilimsellik ve sağduyu örne-
S' olan, ancak sektörel sorunlara geti-
rilebilecek parçacı çözümlerin çıkma-
zına rağmen gerçekten takdir edilme-
si gereken bir öngörü ürünü olan tes-
bit, değerlendirme ve önerilerini 1960'
h y lların * > nlanndan beri halk.nın ve
toplumun hizmetine sunmuştur.
Kuruluş yasasında yer alan "Ammenin

ve memleketin menfaatleri, meslekin
inkışafı, meslek mensuplarının hak ve
selahiyetleri bakımından lüzumlu gör-
düğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde
bulunmak" görevini, aydın ve teknis-
y^{en} duyarlığı ve yurt sevgisi çerçeve-
sinde yerine getirmeye çalışm.şt.r. Sa-
nayiden madene, tarımdan ormandan
çevreye, kentleşmeden konuttan plan-
lamaya, odundan kömüre, petrole e lek
tng'e, nükleer enerjiye' çeşitli uygula-
TM lara ve yasa tasarılarına yaptığımız
eleştiri ve önerilerin bu gün değerlendir-

ilmesi, yararlı olacaktır. Bu önerilerin
ya P id t gl ... donemli" Polluk se VTM/ * "TM

göre yadsınması bir yana, kendi akılcı-
lıkları çerçevesinde yemden değeren-
dirilmesi ve bunun için gerekli sorula-
TM sorulmaya başlaması günü gelmiş-
tir. Her halükârda TMMOB'nin siyasi
^ da ekonomik konjoktürün belirledi-
2] geçici ya da sürekli çıkar ilişkileri-
nin di \$ in da olması, yaptığı çalışmala-
rın içerik ve yönünün dönem dönem az
< ? ok farklıla Ş an hükümet politikaların-
dan da bağımsız oluşu, TMMOB ndeki
ba ğımsız ba e üretimi faaliyetini yara-
tan temel duştur. TMMOB'nin ör-
S" * * 1 bağımsızlığını korumadaki titiz
ve se ? imli y onetim mekanizması başka
hi (? bir kurumda olmadı o, kadar ya a in
ve ama O r Galı a A " A A A A
mine olanak sağlamıştır. TMMOB, mü-
hendislik eğitimi görmekte olanından
profesöre kadar herkese halkından ya-
ilgi

na b . üretmek ve yaymak olanağını
ö,
ağlamıştır.

Bu k ongrede bu güne kadar sektörel
sorunlara bulduğumuz akılcı çözümler-
rin övüncesine kapılmadan, üretim sür-
reçlerinin incelenmesi, mühendislerin
bu süreçlerdeki konum ve ilişkileri,
ndisin kimliği konulannda-
kisaca mühe
ki görüşlerin derinleştirileceği, bundan
sonraki TMMOB çalışmalarına ışık tu-
taacak perspektiflerin açılacağına inan-
cımı ve bu kongren in mühendisliğin ve
mim ^ ğm nasıl bir faaliyet olduğu,
müh endislik pratiğinin ve eğitiminin
ayır d ed j i özelliklerinin neler olduğu
doğru l tusunda fikir hayat.mızdaki ö-
nemli bir boşluğu dolduracağı doğ r ul-
tusundaki manevir yineliyorum."

EMO LOKALİ AÇILDI

• YEMEK • İÇKİ • OYUN
VE HER TÜRLÜ YEMEKLİ TOPLANTILAR İÇİN HİZMETİNİZDEDİR.

Adres : İhlamur Sok. 10/1 Tel: 17 76 21

Lokalinizin restoran kısmından görünüş

Lokalinizin oturma salonundan bir görünüş.